

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 95/2/EG om andra livsmedelstillsatser än färgämnen och sötningsmedel och direktiv 94/35/EG om sötningsmedel för användning i livsmedel"

(KOM(2004) 650 slutlig – 2004/0237 COD)

(2005/C 255/11)

Den 16 november 2004 beslutade rådet att i enlighet med artikel 95 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ovan nämnda yttrande.

Facksektionen för jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 17 mars 2005. Föredragande var **Ann Davison**.

Vid sin 416:e plenarsession den 6–7 april 2005 (sammanträdet den 6 april 2005) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 136 röster för, 2 röster emot och 7 nedlagda röster:

1. Bakgrund

1.1 Detta är det sjätte ändringsförslaget om andra livsmedelstillsatser än färgämnen och sötningsmedel på tio år och det tredje om sötningsmedel.

1.2 Ändringarna till direktiv 95/2/EG, som är baserade på principen om positivlistor, rör tillsatser som inte är färgämnen och sötningsmedel. Det innebär att tyngdpunkten framför allt ligger på aromer, emulgeringsmedel, stabiliseringsmedel och konserveringsmedel.

1.3 Syftet med ändringsförslagen är att dra tillbaka, minska användningen av, göra en ny bedömning av, godkänna, öka eller klargöra användningen av eller ändra namn på vissa livsmedelstillsatser inom dessa kategorier. I ändringsförslagen har man beaktat de utlåtanden om nya förslag till tillsatser och om ökad användning av vissa befintliga tillsatser som gjorts av Vetenskapliga kommittén för livsmedel och Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet EFSA. Förslagen omfattar också samordnade kontroller av de tillsatser som krävs för att lagra och använda aromer. (För närvarande skiljer sig lagstiftningen åt mellan medlemsstaterna.)

1.4 Enligt de nya bestämmelserna skall tillsatser endast tillåtas inom de områden där man slagit fast att de är säkra, där den tekniska användningen kan rättfärdigas och där man konstaterat att intag av tillsatsen inte har negativa effekter.

2. Allmänna kommentarer

2.1 Kommittén föreslog att det skulle inrättas en europeisk myndighet för livsmedelssäkerhet och är positiv till att riskvärdering och riskhantering är åtskilda samt att det verkar som om EFSA kan bedöma behovet av nya produkter. Förhoppningen är att medlemsstaterna skall frigöra tillräckliga resurser så att EFSA:s nya strategi kan genomföras. EESK är positiv till att lagstiftningen ändras och har vissa detaljerade synpunkter.

3. Särskilda kommentarer

Kommissionen borde för tydlighetens skull inkludera e-nummer enligt märkningen för de tillsatser som anges i dokumenten.

3.1 Natriumföreningar

I texten behandlas ett antal natriumföreningar. EESK är oroad över att konsumenterna inte förstår att märkningen betyder att det handlar om salt som kan utgöra en del av det rekommenderade högsta dagliga genomsnittsintaget på sex gram. De kan i så fall inte reagera på något **meningsfullt** sätt på rekommendationen att minska sitt saltintag.

3.2 Nitrit och nitrat

Kommissionen vill på inrådan av EFSA sänka de tillåtna nivåerna så mycket som är möjligt utan att riskera livsmedelssäkerheten. Nitrit och nitrat är användbara konserveringsmedel, men för stor konsumtion innebär också risker. Därför föreslår kommissionen en strategi med maxgränser. För att värna konsumentkyddet eftersträvar EESK en så låg lägsta gräns som möjligt för att kunna uppfylla denna målsättning, eventuellt med olika nivåer för olika produkter.

3.3 Avvänningskost, kosttillskott och livsmedel för speciella medicinska ändamål

EESK stöder kommissionens förslag att få överensstämmelse i texterna genom att ersätta termen "avvänningskost" med "spannmålsbaserade livsmedel och barnmat" och att förtydliga formuleringen om kosttillskott och livsmedel för speciella medicinska ändamål.

3.4 p-Hydroxibensoater

3.4.1 Gruppen har setts över och EFSA har för hela gruppen fastställt ett acceptabelt dagligt intag (ADI) på 0–10 mg/kg kroppsvikt för summan av p-Hydroxibensoesyraetylestrar och p-Hydroxibensoesyrametylestrar och deras natriumsalter. Propylparaben bör dock inte ingå i denna grupp, eftersom det visat sig ha en inverkan på könshormonerna och organen hos unga råttor. Det finns också ett förslag om att dra tillbaka godkännandet av användningen av p-Hydroxibensoater i flytande kosttillskott.

3.4.2 Kommittén är införstådd med att EFSA:s beräkningar av acceptabelt dagligt intag innehåller en säkerhetsmarginal för barn och andra sårbara grupper. Kommittén anser också att godkännandet bör dras tillbaka eftersom det inte finns något NOAEL-värde (no-observed-adverse-effect-level).

3.5 Geleringsmedel i gelégodis i minibägare

På grund av den väl belagda kvävningsrisken har det lagts fram ett förslag om att dra tillbaka godkännandet av användningen av ett antal geleringsmedel. EESK samtycker till detta men påpekar att det är godisets form och konsistens som medför risker, inte tillsatsen i sig. Det krävs ett mer omfattande förbud för att fullständigt förhindra att dessa produkter släpps ut på marknaden. Eftersom den allmänna livsmedelslagstiftningen eller direktivet om allmän produktsäkerhet inte gör det möjligt att förbjuda en viss produkt, förbjuds den i stället på grund av att den innehåller tillsatser. Kommittén anser att EU borde kunna förbjuda hälsovådliga livsmedel.

3.6 Erytritol

Erytritol är ett sötningsmedel som finns naturligt i vissa frukter, svampar, fermenterade livsmedel och ost, men det är användbart även för andra ändamål och det finns därför ett förslag om att använda det inom fler områden. EESK ställer sig positiv till detta men ifrågasätter formuleringen "oönskade bismaker döljs", eftersom det låter som om det därigenom blir möjligt att dölja att livsmedel inte är färska. Kommittén konstaterar fördelarna med ett nytt sötningsmedel för diabetiker och andra grupper som använder dessa produkter ofta. Dels får dessa grupper ett ökat urval av konstgjorda sötningsmedel, dels är de laxerande effekterna av det nya sötningsmedlet mindre, och behöver därför inte redovisas i märkningen.

3.7 4-hexylresorcinol

3.7.1 Detta föreslås som ett alternativ och inte som ett tillbakadragande av sulfiter som hindrar missfärgning av kräftdjur. Vetenskapliga kommittén för livsmedel ansåg det godtagbart förutsatt att restmängderna i kräftdjur inte överstiger 2 mg/kg.

3.7.2 EESK:s oro rör människor som konsumerar ovanligt mycket kräftdjur – exempelvis kustbor. Efsa bör avgöra huruvida 4-hexylresorcinol eller sulfiter, eller en blandning av dessa, är säkrare för konsumenterna.

3.8 Sojabönshemicellulosa

Framställs av (traditionella) sojafibrer och är godkänd av Vetenskapliga kommittén för livsmedel. Samtliga sojabönsprodukter, så även sojabönshemicellulosa, måste märkas som potentiella allergener.

3.8.1 EESK accepterar förändringen vad gäller användning av sojabönshemicellulosa, eftersom behovet av en begränsad användning har konstaterats.

3.9 Etylcellulosa

Utvinnns av pappersmassa eller bomull och används i stor utsträckning som fyllnadsmaterial i läkemedel. Efsa fann inget behov av att ange acceptabelt dagligt intag (ADI). EESK ställer sig bakom förslaget att utsträcka dess användningsområde på samma sätt som för andra former av cellulosa.

3.10 Utsträckt användning av redan godkända livsmedelstillsatser

Kommissionen föreslår en utsträckt användning av tre tillsatser: natriumvätekarbonat, sorbater och bensoater samt kiseldioxid.

— Natriumvätekarbonat

Denna tillsats definierades ursprungligen som ett bearbetningshjälpmedel som inte faller under gemenskapens behörighet. Den har nu omdefinierats, men användningen har inte ifrågasatts av kommissionen eftersom den redan är tillåten i ekologiska livsmedel.

— Sorbater och bensoater i kräftdjur

Användningen föreslås utsträckas eftersom konsumtionen troligen inte kommer att öka avsevärt. EESK anser att den genomsnittliga konsumtionen av sådana produkter kan variera kraftigt och ifrågasätter att personer som konsumerar mycket av dessa tillsatser är tillräckligt skyddade. Kommittén ser positivt på att kommissionen håller på att inhämta mer information om bensoater.

— Kiseldioxid

Kommissionen måste förtydliga sin åsikt att högre doser av kiseldioxid skulle vara att föredra framför en bibehållen hög konsumtion av organiska färgämnen.

3.11 Tidsplan

Beslutet att skjuta upp utsläppandet på marknaden av gelégodis i minibägare måste bestå till dess att, eller med mindre än att, den nya lagstiftningen tar över och får samma effekt.

Bryssel den 6 april 2005

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Anne-Marie SIGMUND